

Merk-Waardig

Tv-programma's hebben een groot bereik. In hoeverre mag je nu aanhaken bij zo'n programma en de typetjes die erin voorkomen. Zijn een paar kleine wijzigingen, zoals net iets andere kleding en andere namen, voldoende om problemen te voorkomen?

Tekst: Theo-Willem van Leeuwen van merkenbureau Abcor

Werken & Varia

Kabouter Plop en Piet Piraat

Vrijwel alle kinderen in Nederland zijn opgegroeid met de tv-programma's van Kabouter Plop en Piet Piraat met zijn vrienden. Het eerste televisiedebuut van Kabouter Plop dateert al weer uit 1998. In het programma staan de kabouters Plop, Kwebbel, Lui en Klus centraal. De kabouters zijn eigenlijk een soort levende stripfiguren met een rode punt op een lange neus. Ze dragen altijd dezelfde kleding in primaire kleuren en een muts met hangoren en bellen. Daarnaast hebben de drie mannelijke kabouters ringbaartjes in verschillende kleuren. De vrouwelijke kabouter draagt een schort

en heeft twee vlechten. De televisieserie rond Piet Piraat en zijn vrienden is ook gemaakt rond een vergelijkbaar levend stripfiguur met herkenbare kleding en een zwarte hoed met de letter P.

Studio 100 is producent van de televisieserie. Zij beheert en exploiteert de rechten rond deze typetjes. Van Kabouter Plop en zijn vrienden zijn ruim 275 afleveringen gemaakt. Daarnaast zijn er tevens stripboeken, liedjes en DVD's verschenen, worden er merchandising artikelen verkocht en is er zelfs een pretpark geopend (Plopsaland).

In Nederland wordt sinds enige jaren een kindershow georganiseerd onder de naam 'Vrolijke Kabouters' en 'Pret Piraat met zijn vrienden'. Deze kabouters lopen ook in kleding in primaire kleuren,

hebben een muts met hangoren, een lange neus met een rood puntje en eveneens een ringbaardje. Ook Pret Piraat heeft vrijwel dezelfde kleren als Piet Piraat en eveneens een zwarte hoed met de letter P. Als Studio 100 hiervan hoort, stuurt zij het Nederlandse bedrijf een sommatie om hiermee te stoppen. De optredens met look-a-likes van Kabouter Plop en Piet Piraat zijn een inbreuk op haar intellectuele eigendomsrechten. Het Nederlandse bedrijf ziet de buihangen. Zij stuurt Studio 100 daarom een getekende verklaring de kaboutermuts met hangoren en de piratenhoed met de P niet langer te gebruiken. Voor Studio 100 is dit onvoldoende. Die start een rechtszaak voor een algeheel verbod.

Auteursrecht

De belangrijkste vraag voor de rechter is, of de typetjes wel auteursrechtelijk beschermd zijn. Het Europese Hof heeft hiervoor een leidraad geformuleerd. Het moet gaan om een 'eigen intellectuele schepping van de auteur van het werk' (simpel gezegd iets creatiefs) en dat is hier het geval. Gevolg: inbreuk, verbod op de show, winstafdracht en het vergoeden van een deel van de proceskosten van Studio 100.

Aanhaken bij bekende typetjes klinkt aantrekkelijk, maar blijft gevaarlijk.

Veel typetjes worden beschermd op basis van het auteursrecht, merkenrecht of modellenrecht. Raadpleeg daarom bij een nieuw (aanhakend) idee eerst een gespecialiseerde jurist of een merkengemachtigde om te zien wat de mogelijkheden zijn. ■

Aanhaken bij typetjes is aantrekkelijk, maar gevaarlijk

